

23.2.2026

Laapist lii algâttum LUMO-ohjelm rähtim

LUMO-ohjelm ulmen lii uázžud áágán konkreetlijd tooimáid luándulappum orostitmân já luándu maangâhámásâšvuodâ paijeentolâmân. Ohjelm rähtoo vijdes oovtâstpargoost miätá eennâmkode. Laapi eellimvyeimikuávdáš koordinist tom. Ohjelpargo lii Priodiversity LIFE -haavâ uási.

Laapi LUMO-ohjelm valmâštállâm vuáduduvá äägitásásii tiätun Laapi luándu tiileest. Pargoost annojeh ävkin tiäduh ereslasseen uhkevuálásijn šlaajâin já luándutiijpâin, čácáduvâi tiileest, vuádučäcikuávluin sehe ekologlávť tergâdijn kuávluin.

Tiäduigijn miäruštâleh iävtuttâsâid eennâmkode maangâhámásâšvuodâ peeleeť tergâdumosijn kuávluin ađai nuuvť kočodum maangâhámásâšvuotâkuávluin sehe tergâdijn kuávluin, moh ovtâstiteh taid. Maŋeláá eennâmkodâliijn pargopáájâin vuájuh kuávlui iävtuttâsâid sehe toimáid, moh ovdedeh kuávlui maangâhámásâšvuodâ. LUMO-ohjelmist iävtuttum toimáid uásálistem lii eennâmomâsteijeid ain rijjâtátuláš.

”Ulmen lii rähtid ohjelm, moos čäähli konkreetlijd tooimáid luándulappum orostitmân. Siämmást lii teháláš, ete ohjelm lii vijdáht tuhhiittum oles eennâmkoddeest”, muštâl LUMO-ohjelm rähtim koordinistmist västideijee Kirsi Alahuhta Laapi eellimvyeimikuávdášť.

“LUMO-ohjelmist eennâmkode luándu tááláá tiileest čuákkejuvvoo tiäť, mon puáhtá anneeť ävkin meiddei eennâmkodâlii kuávlui kevťtim vuáváámist”, lasseet Tiina Elo, Laapi lito piräsäššitobdee. Laapi litto lii mielđi koordinistmin Laapi LUMO-ohjelm rähtim.

LUMO-ohjelm peividuvvoo, ko tiäť lassaan. Ohjelm rähtim, peividem já vaikuttâsâi čuávum láá Laapi eellimvyeimikuávdáš piräsohtâduv pargon.

Maangâhámásâšvuodâ ovdedem váátá ennuv pargo

Laapist taheť jo tääl ennuv luándu tile pyeredem oovdân. Ovdâmerkkân Helmi-ohjelmâin iäláskiteh ärbivyehibiotoopijđ, uccâčaašijđ, riddoluándu, loddečaašijđ já koivum jeegijđ. Haavâin láá mielđi rijjâtátuliih ornijduumij jesâneh já siijđâi ässeeh. Staatâ enâmiđ iäláskit já tipšo Meccihaldâtť.

Helmi-ohjelm tooimânpieijâm lasseen Laapist suojâleh rijjâtátulávť priivaatenâmiđ muorriis eellimpirrâšijđ já jeggikuávluid sehe tuástuh vieresšlaajâid. Ässeeh pyehtih meiddei uásálistid luándutiäđu čokkiimân ovdâmerkkân nuuvť, ete sij almotteh šlajâhuámmášuumijđ Šlajâtiätukuávdážân. Taat-uv tuárju konkreetlávť luándu maangâhámásâšvuodâ ovdedem.

“Mij oskop, ete LUMO-ohjelm jieijâs tááhust naanood luándu maangâhámásâšvuodâ áárvust anneem Laapist. Ohjelm taheť uáinulâžžân ton pargo mere, maid taarbâš maangâhámásâšvuotâuulmij juksâmân. Ohjelm meiddei taheť máhđulâžžân uđđâ, luándu tipšomân já iäláskitmân lohtâseijee oovtâstpargosooijđ ruttâdeijeid já finnoduvváid”, iätá LUMO-ohjelm šlajâ- já luándutiijppääššitobdee Merja Lipponen Laapi eellimvyeimikuávdášť.

23.2.2026

Laapi eellimvyeimikuávdáš uárnee LUMO-ohjelm ráhtimân lohtáseijee pargopaajid jieškote-uv uásipeelijd čooččâ 2026 ráájist. Uásálistemmáhđulášvuodâin já ohjelm ovdánmist tiedetteh Laapi eellimvyeimikuávdáš nettisijđoin já sosiaallii mediast.

LUMO-ohjelm ráhtoo uáassin vâldikodálíi Priodiversity LIFE -haavâ. Haavâ ulmen lii tuástud luándulappum Suomâst. Haavâ ruttâd uásild EU já tot olášuttoo ivij 2024–2031. Laapi eellimvyeimikuávdáš uásálist haahân aktiivlâvt ivij 2026–2027.

Eennâmkodálíj LUMO-ohjelmij ráhtim lasseen Priodiversity LIFE -haavâst ereslasseen vuávájeđ já olášuteh iäláskitem, uárnejeh škovliittâs, ovdedeh luándutiäđu čokkim já ton haldâšem sehe ovdedeh ministeriöi koskâsii oovtâstpargo, vâi tuárjuh maanġâhámásâšvuodâ. Haavâ koordinist Meccihaldâttâs Luándupalvâlusah. Haavâst láá fáárust Meccihaldâttâs Vyevdituálu Oy já Huáđđoopalvâlusah, staatârääđi kanslia, pirâsministeriö, eennâm- já meccituáluministeriö, staatâruttâministeriö, Suomâ pirâskuávdáš, Luánduriggodâhkuávdáš, Luándutiedâlâš kuávdášmuseo, Suomâ meccikuávdáš, Purrâmušvirgádâh, Suomâ luándusuojâlemlitto, WWF Suomâ sehe Laapi, Tave-Suomâ, Sis-Suomâ, Maadânuorttâ-Suomâ, Nuorttâ-Suomâ já Maadâviestâr-Suomâ eellimvyeimikuávdáš.

Haahâ lii finnim uásiruttâdem Euroop union LIFE-ohjelmist. Amnâstuv siskáldâsâst uáinojeh ton tahhei uáinuuh, ijge Euroop union tâi CINEA (Euroop šonġâdâh-, infrastruktuur- já pirâsaašij tooimânpieijâmvirgádâh) lah ovdâsvástádâsâst toi tiäđui kevttimist, maid amnâstâh siskeeld.

Ohtâvuotâulmuuh

Laapi eellimvyeimikuávdáš:

Proojeektkoordinaattor Kirsi Alahuhta, puh. 0295 037 123
Pajetârhisteijee Merja Lipponen, puh. 0295 037 427

šledġâpostâčujottâsah häämist ovdanomma.suhanomma@elinvoimaketus.fi